

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis quarto menſis Martii, anno Domini M. DCC. LI.

M. PETRO LALOUETTE, Doctore Medico, Præſide.

An præcavendis ſanandiſque chronicis affectibus Exercitatio?

I.

VITÆ humanæ decus & condimentum ſanitas. Hanc votis omnes precibuſque vocant; ſervant pauci; peſſimâ vivendi ratione perdunt quamplurimi. Felix nimium prior ætas quæ naturæ & rationi obtemperans, vitam ſimplicem & ſobriam agebat, nec inerti perdita luxu, funeſtam edidicerat artem, gulâ & ignaviâ mortem, heu,

nimis properantem arceſſendi! alimentis utebatur ſimpliciſſimis, innumera vegetantium genera, fructus in quâlibet tempeſtate diverſos, folia, radices, ſemina, ſuâ ſponte fidis cultoribus terra offerebat; potum dabat lubricus amnis; pauca ex animantibus in cibum tunc temporis advocabantur. Proprio lacte prolem alere mater non erubeſcebat; ſua naturæ jura ſervabantur. Laboris & temperantiæ merces fuit, vita longior, firmior ſanitas, brevior feliciorque ſenectus. Hinc illa oris dignitas, membrorum agilitas, totius denique corporis præſtantia. At ex quò ſuis obcæcati magis ac magis cupiditatibus mortales auream hanc vivendi normam deſeruere; crevit paulatim luxus, & invaluit. Tunc ab avitis inſtitutis deſciſſere, rationis leges abjicere, corpus ſaginare non nutrire; omnes, animantium, vegetantiumque familias in menſas ſimul congerere. Nec defuit mutatæ conditionis fructus: ignota hactenus morborum cohors terris incubuit, (*a*) *ſemotique priùs tarda neceſſitas lethi corripuit gradum.* Hinc prima mali labes; quæ quidem ſors exitioſa numquam altiores egit radices, quàm ubi laboris & exercitationis quotidianæ loco ceſſit ignavia. Hinc, immutatâ tamen naturâ, mutatum dixiſſes corpus humanum. Hinc, ſuam debilitatem, ſummamque vitæ brevitatem queruntur homines; vix ullam ſexuum differentiam ſolo aſpectu reperias: mollem ac languentem pueritiam firma parùm & brevis ſequitur adoleſcentia; vix incœptam virilitatem excipit caduca & incommoda ſenectus: frequentiores recurrunt morbi acutiſſimi, apoplexia, pleuritis, febres malignæ. Nuſquam fermè deſunt affectus chronici, melancholici nempè, arthritici, hyſterici, aliaque id genus, quibus præcavendis imò & ſanandis ſimpliciſſimum tutiſſimumque auxilium promittit hygieine, quæ legitimo rerum non naturalium uſu, animalem regit œconomiam, mores temperat, mentis & corporis ſanitatem conſervat, ſicque plurimas vel medendo vel præcavendo profligat infirmitates.

(*a*) Horatii Carmin. lib. I. Od. III.

I I.

NON *poſſidentem multa vocaveris rectè beatum, ſed qui deorum muneribus ſapienter uti*, bonamque callet ſervare ſanitatem. Sanum verò dixeris in quo vigent integræ functiones, id eſt facilè & conſtanter peraguntur: in eo ſumma corporis firmitas, ſenſuum alacritas, animi tranquillitas obſervantur; qui quidem effectus ſanitatis optimæ præſentiam certiſſimè prænuntiant. Quoniam verò repugnat effectus ſine causâ, ſed alter in alterius cognitionem nos debet perducere; operæ pretium ſit in cauſas ſanitatis immediatas inquirere, ut remotæ poſteà faciliùs innoteſcant. Solidorum fluidorumque conſortio regitur animalis œconomia, ſuæ itaque ſunt utrique ſyſtemati conditiones ad ſanitatem neceſſariò requiſitæ. Ex parte ſoi-

Horatii Carmin. lib. IV. Od. IX.

lidorum, requiritur certa quædam tenſio, firmitas & elater; fibræ igitur, duræ vel molles, parteſque ex iis compoſitæ, oſſa nempè, cartilagines, ligamenta, nervi, membranæ, muſculi, ut ſuam quæque præſtant in functionibus peragendis operam, ſic certâ gaudent conſtitutione ad ſanitatem neceſſariâ, quam quidem conſtitutionem perfectam, ſuiſque abſolutam numeris meritò dixeris, ſi partes illæ tùm ſimplices, tùm organicæ, debitam habeant texturam integramque conformationem, ſi ſingula cujuſque partis ſolidæ punctula fluidis præterlabentibus fuerint pervia. Ex parte fluidorum poſtulantur quantitas, qualitas, & motus. Quantitas nec excedens nec deficiens, quæ quidem varia eſt pro variâ ætatis, ſexûs & temperamenti ratione. Optima eſt fluidorum qualitas ſi nec tenuiora ſint nec ſpiſſiora, ſi adſit certa conſtituentium partium indoles & proportio, ſi nec involuta nimis, nec extricata nimis principia. Motus circulatorius lenis ſit & æquabilis, ut ſingulæ ſolidorum partes æquabili diſtributione alluantur & nutriantur, viciſſimque ſingulis ſolidorum punctis ſubjectæ humorum particulæ, tritæ continuò & verberatæ, perfectiùs elaborentur; motus inteſtinus talis ſit, ut inter juſtos expanſionis terminos conſiſtendo, balſamicamque ſanguinis diatheſim conſervando, fluxilitatem ei debitam conciliet nativumque foveat calorem. Qualiſcumque verò ſit ſolidorum & fluidorum eucraſia, etſi leni & æquabili inter ſe motu regantur, niſi tamen aſſiduò renovarentur humores, niſi continua fieret recrementitiorum ſucceſſio, excrementitiorum eliminatio, brevì repetitis colliſionibus ſeſe invicem deſtruerent, brevì ſanguis ſuam amitteret balſamicam & homogeneam indolem, perpetuâque & inteſtinâ partium agitatione, ſalina ſulphureaque extricarentur principia, undè calor augeretur intenſiùs, expanderentur ultra modum humores, undè major & vix reparabilis ſolidorum abraſio, parcior vel ferè nulla reparatio. Renovari ergo debet corpus humanum. Hinc fruſtrà ingeruntur alimenta, niſi quantum acceſſit tantumdem è corpore decedat, & ea decedant quæ noxia fuerant, quæ fuerant eliminanda. Ideò provida ſemper natura ſuique operis attentè ſollicita, ſecretionum & excretionum inſtituit ſyſtema, quarum beneficio, ſucci laudabiliores à deterioribus ſeparantur, quarum beneficio, ſi ritè & ſecundùm naturam ſuccedant, renovantur aſſiduò tùm ſolida tùm fluida, ritè & commodè cæteræ peraguntur functiones, perfectaque viget ſanitas. Hanc verò benignam totius corporis conſtitutionem quid præſtabit efficaciùs, quàm exercitatio ſeu moderata corporis agitatio, cujus quidem maxima vis eſt & energia ad promovendas ſecretiones & excretiones, renovandam humorum ſolidorumque diatheſim, elegantem & concinnam organorum juvandam conformationem, robur denique firmum & ſtabile conciliandum?

III.

NIHIL mirum priſcos homines tantâ corporis & animi ſanitate valuiſſe quos tantam exercendi corporis curam habuiſſe comperimus. Quam ſcilicet ad bellicam fortitudinem, laboris tolerantiam, corporiſque conformationem, multùm conferre longa docuit experientia, eamdem ad tuendam ſanitatem potiſſimùm valere obſervaverant. Hâc arte Græcia tot præſtantiſſimos bellatores, tot morum præceptores eximios, tot denique & tanta virtutis tùm bellicæ, tùm civilis genuit ſpecimina; hâc arte tot inter Reſpublicas caput extulit Roma, quotquot unquam fuere virtutum & artium nobilis æmula. Hæ quippe laudandæ adeò gentes ignaviam, ut mentis & corporis, ſic & regnorum corruptricem, procul exulare voluerunt; exercitationiſque præcipuam rationem habentes, gymnaſticam inſtituere diſciplinam. (*a*) Hinc gymnaſiis loca ſtatui convenientia, ædificia etiam conſtrui juſſerunt in quibus extra tempeſtatum injurias collocati cives, varia exercitationum genera poſſent celebrare. Hiſce gymnaſticis inſtitutionibus præfecti fuere magiſtri, qui juvenes exerceri, certumque in ludis ordinem ſervari curarent. Tùm verò ut præclaræ adeò diſciplinæ fructus in univerſam rempublicam refunderetur, ad haſce exercitationes ſingulis diebus convenire jubebantur juvenes, ibi luctam, pugilatum, equitationem, ſaltationem, aliaque his ſimilia edocebantur exercitia, de his certabant inter ſe, præmiaque victoribus proponebantur, quibus non parùm juventutis ardor ſtimulabatur. (*b*) Sed & fœminæ ſuas habebant exercitationes. Dum itaque bellica fortitudo, laudis & gloriæ æmulatio civibus comparabantur, morum ſimul ſervabatur integritas, ſtabat tutiſſimum, corporis & ingenii præſidium, ſanitas. Quid revera motu & agitatione corporis ad firmandam tuendamque ſanitatem conferatur, probat variarum exercitationum cognitio: aliæ continuam muſculorum actionem imperant, aliæ quieſcentibus muſculis externè agunt in corpus, nervos ſcilicet, membranas, muſculos ſimul & æqualiter afficiunt. Inter ea corporis exercitia quæ à muſculorum momento præcipuè dependent, vulgatiores & uſitatiores ſunt ambulatio, curſus, ſaltatio, pila, pilæ malleus, glans pennata, follis luſorius. Ambulatione quæ eſt motus pedum & crurum compoſitus, cùm directâ trunci & capitis geſtatione, flectuntur in ſe invicem & extenduntur pedum, crurum, femorum, articulationes & ligamenta; extremitatum inferiorum muſculi alternis vicibus contrahuntur & relaxantur; directo corporis ſitu ſanguis in inferiora determinatur, pendula pectoris & abdominis viſcera leniter concutiuntur, fæces in pelvim proclivius impelluntur; blandâ aëris continuò renovati ventilatione ſingulæ corporis fibræ crebriùs oſcillant; caput imprimis ab humoribus craſſis & obruentibus expurgatur, fa-

(*a*) Mercurialis de arte gymnaſt. lib. 1. c. 6. p. 11. & ſeq.

(*b*) Lycurgus corpora virginum curſibus, luctationibus, jactibuſque diſcorum & jaculorum exercuit, ut quemadmodum germinum radix validum in acribus terris principium ſumens meliùs germinat, ita & hæ partus robuſtè ſimul ac facilè adverſus dolores pugnarent, referente Plutarcho in vitâ Lycurgi, apud Mercurial. art. Gymnaſt. lib. 5. p. 160.

cilis tandem ſequitur & æqualis circulatio, libera & moderata reſpiratio, legitima totius corporis perſpiratio. Hinc illud exercitii genus quod pro arbitrio contrahi poteſt vel augeri, omni ſexui, ætati & temperamento convenit. Non idem dicitur de curſu, ſaltatione, aliiſque ſuprà recenſitis, quæ cum agitatiores & concitatiores totidem ſint ambulationis ſpecies, validioremque motum muſcularem repoſcant, ideò tantùm ſanis & agilibus conducunt, ſed ad firmandas puerorum juvenumque vires, ſi præſertim hiſce ſenſim aſſueſcant, ſi hiſce conſtanter & moderatè indulgeant, maximam præ ſe ferunt utilitatem. debiliſſimis autem & iis quibus ſua recuſant officia laxiores muſculi, alia ſubſtituuntur exercitia, quibus frequenter recreati, vires paulatim recuperant, ſanitatique reſtituuntur. Hæc præſtant beneficia puerorum agitatio in cunis, lectorum penſilium tam laudatus apud veteres Medicos uſus *(c)*, ut eum inter alias corporum exercitationes annumeraverint & ad leniendos ægrotantium dolores ſomnumque conciliandum efficaciſſimum putaverint. Illud idem præſtat geſtatio in equo, curru, lecticâ, navi, aliaque hujus generis exercitia, quibus tempeſtivè celebratis, ſalubriter concutiuntur corpora, lenique aëris verberatione ſtimulantur fibræ, ſeſe invicem premunt, pulſantque viſcera huc & illuc agitata, membranæ tandem, vaſa, muſculi ſuis obeundis motibus paulatim aſſueſcunt. Quis foret dicendi finis ſi cantûs, altioris loquelæ, muſicæ inſtrumentalis ſingulas hìc proprietates ad prædictos effectus conciliandos enumerare ſuſciperem? Quæ quidem proprietates moderatæ exercitationis vim obtinent, ex diversâque organorum pneumaticorum agitatione, aëris externi & interni modificatione neceſſariò ſequuntur. His & aliis exercitationibus roborantur corporis ſolida, continuiſque & reciprocis motibus exercitata debitam adipiſcuntur firmitatem & elaſticitatem, urgentur validiùs fluida, celeriùs & æquabiliùs diſtribuuntur, frequentiùs per diverſa tranſcolantur incernicula, ad tubulos capillares crebriùs appellunt, ultimas vaſorum cutis penetrant diviſiones, vel præcaventur, vel ſolvuntur obſtructiones; hinc ipſamet perfectiùs fluida elaborantur; deteriora eliminantur, retinentur & applicantur utiliora, ſervatur organorum permeabilitas, ritè peragitur motus circulatorius & inteſtinus. Hinc felicior partium accretio, nutritio, irroratio; hinc amœnus ille roſeuſque frontis honos, nativus totius corporis calor, vox denique, geſtus, inceſſus, functionum & organorum prædicant integritatem.

(c) Primus Aſclepiades Medicus, qui ætate Cn. Pompeii vixit lectulos excogitavit penſiles quorum molli facilique jactatione aut alliceretur ſomnus, aut morbi ipſi magis extenuari poſſent referente C. Plinio ex M. Varronis commentariis.

IV.

LABORE & exercitio indurari corpora teſtantur hiſtoriarum Scriptores, qui gentes, quò laborioſiores & exercitatiores, eò robuſtiores eſſe ſemper obſervaverunt: ſed probat ulteriùs familiaris obſervatio. *(a)* Bini iiſdem parentibus orti fratres vario utuntur vitæ

(a) Wanſuiten. morb. fibr. debil. & lax. Sect. 25. n. 2.

genere; dum unus ſapientiæ ſtudia excolens ſedentariam degit vitam; alter venatu, equitatione, bellicis laboribus corpus firmat: quanta in corporis robore eſt differentia! Prior debilis puellæ inſtar labili fruitur valetudine, alter, firmato per labores corpore, herculeo ferè robore gaudet. *(b)* Validis curſibus quotidie aſſuetus, equus quieſcat in ſtabulis, opimâ brevi pinguedine turget, ſed ſimul longè debilior fiet ſolitis laboribus impar omnino. Rectè igitur Celſus, *(c) ignaviâ corpus hebetat, labor firmat, illa maturam ſenectutem, hic longam reddit adoleſcentiam.* Sed in medium proferantur agrorum cultores, qui vitam duris & continuis exercent laboribus, cum urbanis & otioſis comparandi. Hi dum euchymis ſaginantur alimentis, debiles tamen & languidi, mille morborum generibus vexantur, dolores capitis, vertigines, icterum, arthritidem ferè ſemper experiuntur, ſupervenientibus acutis citò obruuntur, vitam breviorem, nebuloſioremque trahunt. Illi dum vilioribus utuntur cibis, rectè digerunt & aſſimilant, alacres ſunt & vegeti, valido præſtant corpore; ad labores vocat prima lux, præſto ſemper adſunt fames & ſitis, quibus ſatisfaciunt aqua, fructus, olera, panis niger vixque fermentatus: diurno tandem labore feſſos nox excipit, blando & quieto immerguntur ſomno, membra recreantur, vires inſtaurantur; nullis ferè, ſaltem chronicis, torquentur ægritudinibus, acutis citiùs faciliùſque liberantur; melancholicos & arthriticos vix apud eos reperies, vix norunt hyſtericas; ad tuſſes, peripneumonias, pleuritides, dyſſenterias, ſi quando propter ſubitas tempeſtatum mutationes & injurias incurrant, ſola ferè ſufficit eorum natura ut exercitatior, ſic fortior. Ex præmiſſis ergò patet exercitationis præſtantia; ſed pondus addit quorumdam è peritiſſimis Medicis autoritas, qui corporis agitationem rebellibus curandis affectibus neceſſariam exiſtimant, ejuſque ſingularem efficaciam multoties in praxi ſeſe expertos fuiſſe teſtantur. *(d)* In morbis fibræ debilis & laxæ, augeri motum ſolidorum & fluidorum per frictiones, vectiones in equo, rhedâ, navi, ambulationes, curſus, exercitia poſtulat Boerhaavius. Frictio verò eſt genus exercitii quo alternè premuntur & relaxantur corporis partes, modò manu, modò pannis laneis, aſperis, ſiccis vel humidis, aquâ vel oleo imbutis, undè ut diverſis modis inſtituitur, ſic diverſos parit & contrarios effectus: hinc Hippocrates, *(e) frictio poteſt ſolvere, ligare, carne implere, minuere, dura ligare, mollia ſolvere, multa minuere, moderata denſare.* Quantùm autem valeant hæ frictiones in reſolvendis obſtructionibus, docent obſervationes medicæ. *(f)* Parotidem glandulam induratam plurimis illiſque efficaciſſimis remediis fruſtrà tentatam, reſolutam vidit Autor celeberrimus, dum bis de die vapori aquæ tepidæ cum aceto expoſita pannis laneis perfricaretur per horam; idem in ſtrumoſis colli glandulis obſervatum eſt

(b) ibid.

(c) Celſus, lib. 1. cap. 1. pag. 20.

(d) Boerhaavius, Aph. 28.

(e) Hippocrates de Medici Off. tom. 12. p. 24.

(f) Wanſuiet. comment. in Aphor. Boerhaav. ſect. 133. morb. obſtruct. n. 3. p. 180.

ſæpiùs. Hoc remedii genus tanti fecere veteres, ut illud in omnibus ferè affectibus chronicis exhiberent. Idem ſit de cæteris exercitii ſpeciebus, ambulatione, equitatione, vectatione, quarum, equitationis præſertim, in curandis morbis virtutem mirabiliter prædicat Sydenhamus: hanc quidem virtutem in colicis bilioſis, podagrâ, phtiſi, comprobatam habuiſſe ſcribit, cujus hæc propria ſunt verba de phtiſicis & tabidis; (g) » neque in levioribus tantùm » malis crebrâ tuſſi & macie ſtipatis id remedium obtinuit, ſed & in » tabe tantùm non deploratâ, ubi nocturnis ſudoribus etiam acceſſe- » rat diarrhæa, quæ phtiſi confectis mortis prænuntia ſolet eſſe, atque » adeò ut plurimùm ultima rerum linea. Verbo dicam, quantùmcum- » que exitialis phtiſis & ſit & audiat, utpotè quâ intereunt duo ferè » trientes eorum quos morbi chronici jugulant; hoc tamen ſanctè » aſſero quod neque mercurius in lue venereâ, neque cortex peruvia- » nus in intermittentibus efficaciores extent, quàm in phtiſi curandâ » exercitium jam laudatum «. Mirum profectò, tantæ efficaciæ remedium, à peritiſſimis Medicis celebratum, quaſi pro nihilo nunc haberi, cùm tamen fidem adeò obtineant circulatorum & agyrtarum venena. (h) » Hoc toties dolemus in praxi, inquit Autor jam lauda- » tus, dum languidâ chloroſi curatæ puellæ ſedentariam vitam nimis » amantes, negligunt reſtauratum corporis robur ſuſtinere corporis » exercitiis: poſt paucas enim ſeptimanas æquè debiles, æquè palli- » dæ ſunt ac antè, volunt ex ingeſtis nutriri & nihil agere, nun- » quam ſic indè faciunt bonum ſanguinem, ſed iners & vappida re- » dit cacochymia «.

(g) Th. Sydenham. tom. I. Diſſert. epiſtol. pag. 275.

(h) Wanſwiet. comment. in Aph. Boerhaav. ſect. 28. n. 2. p. 32.

V.

HOMO comedens ſanus eſſe non poteſt, niſi etiam laboribus exerceatur; cibi enim & labores adverſas inter ſe poteſtates, mutuò tamen ad ſanitatem conferentes, habent; labores namque ea quæ adſunt conſumere ſolent, cibi verò & potus vacuata replere. Optima quæque ſunt alimenta ſi fame condiantur, ſi adſit vis vaſorum & organorum mutans & applicans; hæ verò aderunt conditiones ſi corpus exerceatur. Nec dicas diverſas eſſe hominum conditiones quarum diverſitate ſervantur ſocietatis humanæ nexus & harmonia, alios ſcilicet vitæ exercitatæ & laborioſæ natos eſſe, alios ſedentariæ; illos vi quâdam & neceſſitate labori addictos exerceri quidem & indurari, hos dum litteris vel artibus ſedentariis operam dant, exercendo corpori fieri prorſùs impares, undè vix unquam prædictis gaudent commodis. Quò etenim tranquillam & ſedentariam magis vitam agunt homines, eò corporis agitatione magis indigent, ut excutiatur ſtagnantium humorum ſegnities, circulatio promoveatur, congeſtiones & obſtructiones præcaveantur, fames accerſatur, digerantur alimenta, fiat nu-

Hippocrates, de victûs ratione ſanorum lib. I. cap. 2. Charter tom. 6. p. 448.

(a) Lib. 1. c. 2. p. 22.

tritio; quâ de re Celſus, *(a) quem interdiù vel domeſtica vel civilia officia tenuerunt, huic tempus aliquod ſervandum curationi corporis eſt, prima autem ejus curatio eſt exercitatio.* Hinc ut diverſæ conditiones, ſic diverſa vivendi ratio præſcribatur; hinc ut exercitatis quies, ſic quieſcentibus convenit exercitatio. Quantus ergo eſt illorum error, qui maximâ diei parte ſedentes, ſcribendo vel legendo, vel meditando intenti, in epulis lautioribus vel ludis ſedentariis alteram partem conſumunt, omnem aëris externi contactum fugientes, undè animum quidem recreantes, corpus malè perdunt, omniumque ferè morborum præda fiunt. Nulla ergo ætas, nulla conditio exercitatione careat. Quos geſtiunt edere motus pueri, ludoſque ludere, ſinant parentes; imò torpentes aliquando ſuſcitent. Hoc eligant præſertim vitæ genus adoleſcentes quod movendo & agitando corpori ſit aptiſſimum; ſi contrà litterarum ſtudio vel qualibet aliâ ratione inducti, ſedentariam vitam ſuſceperint, frequenti gaudeant exercitio recreari. Sic potibus ſpirituoſis, fermentatis, aliiſque id genus irritamentis minùs indigebunt quæ urbanis & litteratis aliquandò concedimus; ut exercitationis defectus ſuppleatur; ad vincendam ſcilicet anoréxiam, languentes fibras ſuſcitandas, juvandam digeſtionem, promovendaſque ſecretiones & excretiones. Sic viri fient & ſenes, pulchræ & robuſtæ prolis parentes. Sed inter diverſa corporis exercitia, ea potiſſimùm eligantur quæ mentem ſimul delectant dum corpus movent, tunc enim curæ leniuntur, pellitur triſtitia generis humani pernicies, mens exhilaratur, recreantur ſenſus, innumeri ferè motus in ſolidis & fluidis ſalubriter excitantur ab unione mentis & corporis neceſſariò dependentes, principiiſque phyſiologicis explicandi. Ratum ergo certumque ſit exercitatione firmari corpora, ſervari ſanitatem & reſtitui, ſi neceſſariæ adhibeantur cautiones: harum verò præcipuæ ſunt, 1°. *(b) ut antè cibum vel poſt peractam digeſtionem* corpus exerceatur: 2°. ut non nimiùm protrahantur exercitia, ſed *(c) ad initium uſquè leniſſimi ſudoris & laſſitudinis*; 3°. ut iis ſenſim aſſueſiant corpora; 4°. ut quotidie, quantùm fieri poteſt, repetantur; 5°. *(d) ut exoneratis priùs alvo & veſicâ*; ut tandem lex ſervetur, imprimis nunquam impunè frangenda, *ne quid nimis.*

(b) Galen. lib. de Cib. Bon. & Mal. ſucci.

(c) Boerhaav. inſtitut. pag. 306. n. 1044.

(d) Galenus, de ſanitate tuend. lib. 2 cap. 2.

Ergò præcavendis ſanandiſque chronicis affectibus Exercitatio.

Proponebat Pariſiis PETRUS AGÁÉSSE, Pariſinus, ſaluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1751, A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1751.